

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)”
(для спеціалістів, магістрів напрямку “Соціологія”)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено доктором філософії в галузі соціології, доцентом кафедри іноземних мов *Л. А. Люлькою*

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов
(протокол № 10 від 25.06.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Люлька Л. А. Навчальна програма дисципліни “Ділова іноземна мова (англійська)” (для спеціалістів, магістрів напрямку “Соціологія”). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. — 28 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Ділова іноземна мова (англійська)”, вказівки до самостійного вивчення програмного матеріалу, питання для самоконтролю, вимоги до іспиту, завдання для самостійної роботи, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2009
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Україна як незалежна держава здійснює важливі заходи для того, щоб увійти у світову спільноту. Економічні та політичні реформи спричинили як інтернаціоналізацію університетів, так і зростання мобільності викладачів і студентів. Суспільство потребує щодалі більше спеціалістів, які можуть працювати на міжнародному рівні.

У цьому контексті останнім часом значення ділової англійської мови як засобу ділового спілкування набуло надзвичайної ваги у сфері освіти в Україні.

Курс ділової англійської мови для студентів-соціологів має на меті практичне оволодіння студентами системою англійської мови та нормативною базою її функціонування в комунікативно-мовленневих ситуаціях у сфері їх професійної діяльності.

Для вивчення у програмі підготовки спеціалістів пропонуються такі теми: соціологія, галузеві соціологічні теорії, спеціальні соціологічні теорії, суспільство, соціальна нерівність.

Мета вивчення курсу “Ділова іноземна мова (англійська)” для спеціалістів і магістрів напрямку “Соціологія” — опанувати фонетичну, лексичну та граматичну системи англійської мови та нормативну базу її функціонування в комунікативно-мовленневих ситуаціях у сфері майбутньої професійної діяльності, якісно підготуватися до іншомовного спілкування на основі світового досвіду та рекомендацій Ради Європи.

Практична та професійна мета курсу — сформувати у студентів уміння та навички вільного володіння всіма видами мовленнєвої діяльності в межах програмної тематики, сформувати та розвинути мовну, мовленнєву та соціокультурну іншомовну компетенцію.

В основу курсу покладено принципи системності, комунікативної спрямованості навчання, порівняння мовних систем рідної та іноземної мов.

Завдання вивчення дисципліни полягають у формуванні у студентів умінь і навичок аудіювання, усного та письмового монологічного і діалогічного мовлення згідно з тематикою.

Засвоєння структури мови відбувається в типових комунікативних контекстах і основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, говорінні, читанні, письмі).

Передбачається також розвиток у студентів навичок самостійної роботи, що включає виконання домашніх завдань (читання, переклад

та переказ тексту, лексико-граматичні вправи, письмовий переклад, підготовка повідомлень тощо); виконання контрольних робіт; індивідуальне прослуховування аудіокасет, перегляд відеоматеріалів; постійне набуття навичок читання та розуміння англійської спеціалізованої літератури в контексті сучасного життя і певної сфери трудової діяльності.

Дисципліна “Ділова іноземна мова (англійська)” є наступною для вивчення студентами після вивчення дисципліни “Іноземна мова (англійська)”. Таким чином, курс ділової іноземної мови передбачає використання набутих під час вивчення попередньої навчальної дисципліни знань, умінь та навичок для їх подальшого удосконалення та розвитку.

Основні завдання курсу:

- знайомити майбутнього фахівця з новітніми здобутками в соціологічній науці;
- вчити його вільно орієнтуватися в сучасному інформаційному потоці з метою вдосконалення своїх умінь і навичок;
- удосконалити комунікативні вміння і навички англійською мовою при спілкуванні на професійні теми;
- готувати майбутнього фахівця до наукової діяльності, продовження освіти у сфері соціології.

Наприкінці курсу студенти повинні вміти:

- вести бесіду-діалог проблемного характеру відповідно до програмної тематики;
- робити самостійні усні монологічні повідомлення англійською мовою за тематикою курсу;
- реферувати (усно та письмово) оригінальні різностильові тексти;
- здійснювати адекватний переклад з англійської мови на українську та навпаки текстів, що відповідають тематиці та рівню складності курсу.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
1 2 3 4 5 6	Змістовий модуль I. Соціологія як соціальна наука Що таке соціологія Соціальні зміни: моделі еволюції Символічний інтеракціонізм Соціальна робота Соціологія як соціальна наука Соціологія в Україні
7 8 9 10 11 12 13 14 15	Змістовий модуль II. Методи соціологічного дослідження Методологія Експеримент, польове, історичне дослідження Порівняльний метод Вибірка Соціальна статистика Громадська думка Анкетування Спостереження Етика проведення досліджень
16 17 18 19 20 21	Змістовий модуль III. Галузеві соціологічні теорії Політична соціологія Бюрократія. Демократія Влада і політика Держава Економічна соціологія Робота. Виробництво. Економіка

1	2
22	Економіка в Україні
23	Соціологія освіти
24	Освіта і культура
25	Освіта. Погляд у майбутнє
Разом годин: 270	

ЗМІСТ
дисципліни
“ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)”

Змістовий модуль I. Соціологія як соціальна наука

Тема 1. Що таке соціологія (What is Sociology)

Міжнародна соціологія (Cross-national sociology)

Тема 2. Соціальні зміни: моделі еволюції (Social Change: Evolutionary Models)

Символи класового статусу (Symbols of class status).

Тема 3. Символічний інтеракціонізм (Symbolic Interactionism)

Тема 4. Соціальна робота (Social work)

Місце дії соціології (The sociological scene).

Тема 5. Соціологія як соціальна наука (Sociology as a social sciences)

Соціальна наука (Social science)

Тема 6. Соціологія в Україні (Ukrainian sociology)

Література: основна [1–5];
додаткова [6–30]

Змістовий модуль II. Методи соціологічного дослідження

Тема 7. Методологія (Methodology)

Науковий метод (Scientific method).

Основні етапи наукового дослідження (The basic steps in scientific research).

Тема 8. Експеримент, польове, історичне дослідження (An experiment, field, historical study)

Дослідження ставлення до ... (Attitude research).

Тема 9. Порівняльний метод (Comparative method)

Тема 10. Вибірка (Sampling)

Тема 11. Соціальна статистика (Social Statistics)

Статистичні дослідження (Statistical Studies).

Соціальне дослідження (Social Survey).

Тема 12. Громадська думка (Opinion Poll)

Опитування громадської думки (Opinion Research).

Тема 13. Анкетування (Questionnaire).

Анкети (Questionnaires).

Інтерв'ю (Interviews).

Тема 14. Спостереження (Observational Studies)

Включене спостереження (Participant-Observer Studies).

Дієве дослідження (Action Research).

Операціональне дослідження (Operational Research).

Тема 15. Етика проведення досліджень (Ethics in Research)

Етика та об'єктивність дослідження (Research Ethics and Values).

Література: основна [1–5];

додаткова [6–30]

Змістовий модуль III. Галузеві соціологічні теорії

Тема 16. Політична соціологія (Political Sociology)

Влада і політика (Power and Politics).

Інтелектуальна основа (The Intellectual Background).

Тема 17. Бюрократія. Демократія (Bureaucracy and Democracy)

Критика бюрократії (Critique of bureaucracy).

Особистість і демократія (Personality and Democracy).

Тема 18. Влада і політика (Power. Politics)

Теорії лідерства (Theories of Leadership).

Модель демократичного лідерства (The Democratic Leadership Model).

Владна еліта (Power Elite).

Політика (Politics).

Українська політика і суспільство (Ukrainian Politics and Society).

Політична реклама (Political Advertisement).

Тема 19. Держава (State)

Державна влада. Суверенітет (State Power. Sovereignty).

Розвиток національної держави (Evolution of the Nation-State).

Племена і часткова влада (Tribalism and Fragmented Powers).

Характеристика держави (Characteristics of States).

Основні напрямки розвитку української держави (Main tendencies of Ukrainian society development).

Тема 20. Економічна соціологія

Соціологія та економіка (Sociology and Economics).

Сучасні економічні системи (Modern Economic Systems).

Економіка (The Economy).

Тема 21. Робота. Виробництво. Економіка

Технологія, робота та економіка (Technology, Work, and the Economy).

Держава і капітал (The State and Capital).

Робота та продукція (Work and Production).

Робота та економіка (Work and the Economy).

Тема 22. Економіка в Україні

Основні напрямки української економіки (Main Tendencies of Ukrainian Economics).

Економічна криза та реформа в Україні (Economic Crisis and Reform in Ukraine).

Тема 23. Соціологія освіти (Sociology of Education)

Система освіти (The Educational System).

Тема 24. Освіта і культура (Education and Cultural Tradition)

Школа (School).

Масова освіта (Mass Education).

Освіта (Education).

Елітна освіта і соціальна репродукція (Elite Education and Social Reproduction).

Тема 25. Освіта. Погляд у майбутнє

Мережа освіти і привілеї (Educational Networks and Privilege).

Освіта в Хартфордї (Education in Hartford).

Освіта. Погляд у майбутнє (Education. Challenge for the Future).

Література: основна [1–5];

додаткова [6–30]

ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПРОГРАМНОГО МАТЕРІАЛУ

Розвиток у студентів навичок самостійної роботи передбачає: виконання домашніх завдань (читання, переклад та переказ тексту, лексико-граматичні вправи, письмовий переклад, підготовка повідомлень тощо); виконання контрольних робіт; індивідуальне прослуховування аудіокасет; читання та розуміння англійської літератури в контексті сучасного життя і сфери соціології.

Особливо багато уваги в самостійній роботі студентів приділяється підготовці доповідей та рефератів англійською мовою, самостійному вивченню окремих питань тем курсу, огляду рекомендованої літератури англійською мовою, перекладу з англійської та на англійську мову.

Наприкінці курсу студенти повинні вміти:

- вести бесіду-діалог проблемного характеру відповідно до програмної тематики та комунікативної функції;
- робити самостійні усні монологічні повідомлення англійською мовою згідно з тематикою курсу;
- реферувати (усно та письмово) оригінальні різностильові тексти;
- здійснювати адекватний переклад з англійської мови на українську і навпаки текстів, що відповідають тематиці та рівню складності курсу.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування вивчених тем курсу, усного та письмового перекладу з англійської мови на українську та навпаки.

Підсумковий контроль знань проводиться наприкінці семестру за умови наявності позитивних оцінок поточного контролю шляхом проведення усного заліку/іспиту.

Екзаменаційна картка складається з одного теоретичного і двох практичних завдань:

- читання, переклад та переказ тексту відповідного напрямку;
- бесіда на запропоновану тему курсу;
- переклад речень з української мови на англійську.

ВИМОГИ ДО ІСПИТУ

1. Прочитати, перекласти на українську мову та переказати оригінальний текст. Обсяг тексту — 2000–2500 друкованих знаків.

2. Зробити усне повідомлення за однією з широкого спектру тем, вивчених впродовж семестру. Монологічне висловлювання обов'язково повинно включати лексико-граматичний матеріал, засвоєний протягом семестру, відповідати мовним нормам, бути логічним і послідовним. Обсяг — 10 — 15 речень.

3. Усно перекласти речення з української мови на англійську (за тематикою, визначеною для кожного етапу навчання). Обсяг перекладу — 5 речень.

Час на підготовку — 30 хвилин.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке соціологія?
2. Соціальні зміни: моделі еволюції.
3. Символічний інтеракціонізм.
4. Соціальна робота.
5. Соціологія як соціальна наука.
6. Соціологія в Україні.
7. Науковий метод.
8. Експеримент.
9. Польове дослідження.
10. Історичне дослідження.
11. Порівняльний метод.
12. Вибірка.
13. Соціальна статистика.
14. Громадська думка.
15. Анкетування.
16. Спостереження.
17. Етика проведення досліджень.
18. Політична соціологія.
19. Держава.
20. Влада і політика.
21. Бюрократія.
22. Демократія.
23. Економічна соціологія.

24. Робота.
25. Виробництво.
26. Економіка.
27. Економіка в Україні.
28. Соціологія освіти.
29. Освіта і культура.
30. Освіта. Погляд у майбутнє.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Варіант I

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

INTRODUCING SOCIOLOGY

“Sociology is a young science, still carving a place in universities and in the minds of the public. Ideas are fresh, our researchers are energetic, and the future looks quite bright” (D’Antonio, Howery, and Buff, 1989).

Sociology is the study of the groups and societies we build and how these affect our behavior. It is one of the family of social sciences, which includes psychology, anthropology, economics, and political science. Sociology faces the special challenge of explaining “the real world” that most of us take for granted.

On occasion, sociology is accused of being “nothing more than common sense”. In some uses sociology does, indeed, confirm common sense. But often it does not. Furthermore, sociological analysis reveals the flaws in our commonsense views of the world. Our perceptions are often distorted by our previous experience, attitudes, and beliefs, and our images of reality are strongly influenced by the people around us. Common sense is itself a social phenomenon.

Much of our information about the world comes from the mass media. TV newscasts tell us the “who, what, where, and when” of an event, but rarely the “why”. Sociologists seek to understand the underlying social reality: to make connections, to clarify the similarities between apparently dissimilar and isolated events, to go behind events to identify social forces, and to put facts into perspective. Analyzing the media is part of this process.

Sociological imagination is the ability to perceive connections between the society and times in which we live and our personal biographies.

Sociology contributes to an understanding of today's complex world by offering fresh ideas, challenging popular myths, identifying social problems, and designing solutions.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. Термін “соціологія” походить від латинського слова “societas” (суспільство) та грецького “logos” (слово, вчення).

2. Таким чином, соціологія є наукою про суспільство.

3. Французький учений Огюст Конт наприкінці 30-х років XIX століття уперше запровадив термін “соціологія”.

4. Він вважав, що соціологія при дослідженні суспільства повинна ґрунтуватися на позитивних соціальних фактах, а не на абстрактних міркуваннях.

5. Соціологію розуміють як науку про закономірності становлення, розвитку і функціонування соціальних спільнот, про ті соціальні відносини і соціальні процеси, що виникають під час взаємодії великих соціальних груп у суспільстві.

Варіант II

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

SOCIALIZATION

Our identities, understandings and behavior are shaped by the life-long process of socialization. For many years social scientists were divided into two camps: those who believed that our behavior is the product of nature (or genes), and those who saw our behavior as determined by nurture (or socialization). Today nearly all agree that nature and nurture interact. We must learn to be human and that what we learn depends on our cultural environment.

Freud saw socialization as a struggle between a willful, pleasure-seeking child and parents intent on proper behavior. Personality develops in stages, and consists of three parts: the id, the ego, and the superego. To some degree individuals are always at war with society, and with themselves.

Cooley and G. H. Mead stressed the role of symbolic interaction in the development of the self. Cooley introduced the concept of the looking-glass self. Mead held that children learn to take the role of the other in the play stage, and that they develop a generalized other in the game stage.

The socialized “me” continues to provide direction for the spontaneous, impulsive “I”.

Major agents of socialization include the family (which lays the foundation), peers (who introduce children to egalitarian relationships), school (which teaches children how to function in an impersonal organization), and television (which exposes children to a variety of messages, and perhaps creates a worldwide culture).

Socialization continues throughout the life cycle. Erikson held that the major issue for adolescents is the development of an identity. Current research indicates this does not necessarily involve storm and stress or alienation from parents. The timing of transitions to adulthood – a full-time job, independent residence, marriage, and parenthood – has become increasingly variable. Adulthood itself has changed. Fewer adults can plan to make lifelong commitments to an occupation or job, or to a single marriage and family. Whether role changes in adulthood are stressful depends on expectations and social supports. The social meaning of “old age” has also changed, as more people are healthy and active beyond retirement.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. У соціології поняття соціологічного дослідження визначається як система логічно послідовних методологічних, методичних і організаційно-технічних процедур, пов'язаних між собою спільною метою – отримати достовірну інформацію про ті соціальні явища або процеси, що вивчаються, про тенденції або суперечності їх функціонування і розвитку, щоб ці дані можна було використати у практиці соціального управління різноманітними галузями суспільного життя.

2. Соціологічне дослідження являє собою багатогранний процес, який об'єднує як теоретико-методологічний, так і емпіричний рівні пізнання, що відповідно забезпечує його цілісність і дає конкретне уявлення про будь-які аспекти соціальної реальності, про різноманітні види суспільної діяльності людей.

Варіант III

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

RACIAL AND ETHNIC INEQUALITY

Race and ethnicity have always played a role in the system of social stratification. A race is a category of people who see themselves and are seen by others as different because of characteristics that are assumed to be

inherited. An ethnic group is a category of people who are distinguished by their ancestry and cultural heritage. Either one becomes a minority group when its members are disadvantaged, held in low esteem, involuntarily excluded from valued social positions, and conscious of being a “people apart”.

Intergroup relations may take the form of pluralism, amalgamation, assimilation, struggle, genocide, slavery, or some combination of these. As apartheid shows, the particular pattern of racial and ethnic relations in a society reflects its unique history.

The racial and ethnic history of the United States can be divided into four stages: settlement (which established Anglo-Saxon dominance); expansion (in which Native Americans and Mexicans were subjugated by force); agricultural development (which rested on the enslavement of blacks); and industrial development (which brought millions more Europeans to this country and attracted many blacks to the North).

Black Americans led the modern struggle for equal rights for minorities in the United States. The civil rights movement built on existing organizations and networks (especially the black church). Although it achieved many of its goals, de facto segregation has continued. Blacks and whites in the United States today are far from equal. Hispanics, Native Americans, and some Asian Americans have also been left behind.

There are three theories as to why racial minorities are disadvantaged. The IQ debate highlights the persistence of, and flaws in, theories of innate differences.

The theory of prejudice and discrimination traces inequality to the attitudes and behavior of the white majority. Prejudice (an unfavorable opinion of members of a group) and discrimination (unequal treatment of members of a group) do not necessarily go together, however.

The theory of institutionalized racism holds that inequality is the unintended consequence of established social patterns that on the surface seem to have nothing to do with race.

Racial prejudice may have declined somewhat (as Wilson argues). But most whites want to maintain social distance. Even if this were not the case, achieving racial and ethnic equality will require concerted effort.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. Суспільство — сукупність стосунків між людьми, що історично розвивається і складається в процесі їх спільної діяльності.

2. Термін “суспільство” вживається вужче для визначення певного типу суспільства (західне суспільство) і навіть окремого регіону чи країни.

3. Усвідомлення того, що людина живе в суспільстві, відбувалось у процесі тривалого розвитку філософської думки.

4. В античності сфера людського буття ототожнювалась не з суспільством, а з державою.

5. Г. Гегель відокремив громадянське суспільство як сферу приватних інтересів від держави.

Варіант IV

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

GENDER AND AGE STRATIFICATION

Sex and age play important roles in the system of social stratification. Both are master statuses that tend to override other characteristics in determining an individual's position in life.

An important distinction must be drawn between sex (or biological identity), sex roles, and gender. The biological differences between males and females can be seen as the product of evolution. But differences in attitudes, interests, and activities are the result of enculturation and socialization.

Although women are a numerical majority in the United States, they fit Wirth's definition of a minority group. Attitudes toward a “woman's place” have changed. Nevertheless, many women continue to take final responsibility for housework and child care; usually work in segregated occupations; earn only 64 cents (on the average) for every dollar men earn; and are much more likely than men to be living in poverty, especially if they are single parents. The best explanation of gender inequality seems to be institutionalized sexism: established practices that have the unintended consequence of discriminating against women.

Feminism is not a modern phenomenon. The early women's movement emerged during a period of rapid social change in the late nineteenth century. Feminism seemed to disappear in the early twentieth century, after women won the vote, but resurfaced in the 1960s, another period of social upheaval. The emphasis in today's women's movement has

gradually shifted from obtaining the right to work in previously all-male occupations to establishing the right of working women to bear and raise children, if they so choose.

Age, like sex, is an inescapable biological fact and all societies use age for social purposes. The position of older people in our society can be traced to the decline of agriculture and crafts, and the rise of industrialization. The problems older people experience today reflect negative stereotypes about aging, job discrimination changes in living situations, and a Social Security system designed when the proportion of elderly Americans in the population was much smaller than it is today.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. О. Конт вважав суспільство функціональною системою, структуру якої складають сім'я, класи і держава і яка ґрунтується на розподілі праці і солідарності.

2. Е. Дюркгейм розглядав суспільство як надіндивідуальну духовну реальність, що ґрунтується на “колективних уявленнях”.

3. За М. Вебером, суспільство — це взаємодія людей, яка є продуктом соціальних, тобто орієнтованих на інших людей, дій.

4. Т. Парсонс вважав суспільство системою, що ґрунтується на зв'язку норм, цінностей та інститутів.

5. К. Маркс розглядав розвиток суспільства як історичний процес, у ході якого відбувається зміна суспільно-економічних формацій.

Варіант V

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

EDUCATION

It is only in the last half-century that schooling (formal education) has become a major institution.

There are three main explanations of the “schooling revolution”. The first is that mass education fills the need of complex industrial societies for skilled workers, moral and social consensus, and equal opportunities. The second is that our educational system was designed, and has been maintained, by capitalists to further their own goals. The third explains the schooling revolution in terms of status competition.

Cross-cultural comparisons help to identify the unique features of American system of education. Americans value individual rather than

group achievement; favor contest over sponsored mobility (as in Western Europe); and do not believe children should be full-time scholars (as in Japan).

Despite our ideal of equal opportunity in education, young people from upper-income families do better in school, on the average, than poor children do. The question is why. Research on home environments suggests that middle- and upper-class parents are better able than lower-class parents to teach youngsters how to pursue educational goals. Early studies suggested that the school environment has little impact on student achievement. However, more recent studies suggest that teaching strategies, commitment to learning, respect for students, and consistent discipline have a positive effect. Continuing racial and economic segregation and tracking may have a negative impact.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. На загальнотеоретичному рівні здійснюється зв'язок соціології з іншими науками та галузями наукового знання: філософією, історією, політологією, культурологією, економікою, психологією, антропологією, педагогікою тощо.

2. Концепції, що розробляються на цьому рівні, відзначаються високим ступенем абстракції.

3. Проте в коло їх вивчення не потрапляють такі конкретні соціальні одиниці, як соціальна група або соціальний процес.

4. Починаючи з 20-х років XX століття емпіричні дослідження відіграють дедалі більшу роль у розвитку системи соціологічного знання.

5. У результаті утворився ще один рівень соціологічних знань — емпіричний.

Варіант VI

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

THE SOCIOLOGICAL STUDY OF POLITICS

The sociological study of politics is the study of how people gain, use, and lose power in social contexts.

The existence of specialized political institutions, or the state, is one of the defining characteristics of modern societies. The rise of the state can be traced to the emergence of kingships, efforts to secure national

boundaries and international trade, and a shift from traditional to rational-legal authority.

In the twentieth century, industrial states took on added responsibilities for protecting citizens from financial setbacks and regulating the economy. Welfare states now exist throughout the Western world.

Political institutions legitimize the ways in which power is exercised in a society. The ideals of democracy emphasize the consent of the governed, majority rule, and equality of opportunity. Traditionally, political participation in the United States centered around voting and political parties. But the impact of interest groups, PACs, and protest movements as avenues of political influence has grown.

The history of war is intertwined with the history of the state. The first wars were quarrels between rulers, fought largely by mercenaries. Only in modern times did civilians become involved in war, on an ever increasing scale. Issues for the military today include leadership, motivation, and training. For the public, the major issues are the escalating arms trade, the threat of a nuclear winter, and the possibility of peace.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. Конкретно-соціологічні (емпіричні) дослідження являють собою встановлення і узагальнення соціальних фактів за допомогою прямої або опосередкованої реєстрації здійснених подій, характерних для соціальних явищ, об'єктів і процесів, що вивчаються.

2. Предметом аналізу тут є події, вчинки, характеристики поведінки людей, соціальних груп, тобто відображення соціальної реальності у свідомості людей.

3. Соціологію становлять різноманітні концепції, що розглядають усю сферу соціального життя суспільства як соціальну систему, соціальні спільноти, соціальні відносини, процеси, інститути.

Варіант VII

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

ECONOMY AS A SOCIAL SYSTEM

The economy is not a natural phenomenon, but a social system. The capitalist economy of the United States rests on the ideals of private ownership, the profit motive, and free competition, set down by Adam Smith in the eighteenth century. But Smith could not have anticipated

the enormous increase in the scale of economic activity as the Industrial Revolution gathered force. The contemporary American economy is dominated by corporations, business organizations characterized by limited liability, shared ownership (through sale of stocks), and the separation of ownership and management. Who controls corporations internally and to what extent corporations control the economy are matters of intense debate. Clearly, a number of important industries are oligopolies, and conglomerates are spreading. The government plays a dual role of enabler and regulator in the economy. Policies based on Keynesian economics, which favor large-scale government intervention to offset depression and inflation, are under attack.

The social organization of work has changed dramatically. The shift from a manufacturing to a service economy in recent decades affects who works and what work they do. The secondary labor market (low-skill, low-paying jobs) is growing faster than the primary labor market (which offers security and promotions). The meaning of work is also changing, though most Americans still endorse the work ethic.

Automation displaces some types of workers and creates opportunities for others (though not in equal proportions). Decisions to automate a factory or office may be based on management's desire to control employees as well as to cut costs. The combinations of automation and control seem to be increasing worker alienation.

Bell argues that computers and other new technologies are leading toward a postindustrial, information society that will be fundamentally different from industrial society. Sociologists who agree with Bell tend to believe that technology itself can alter the shape of society (a functionalist view); those who disagree are more likely to believe that the impact of technology depends on which groups control its development and use (a conflict view).

Analysis of the global economy suggests that multinational corporations have become almost as powerful as nation-states. The future of the global economy depends in large part on closing the gap between the rich nations of the northern hemisphere and poor Third World nations of the southern hemisphere.

2. *Поставте 5 запитань до тексту.*

3. *Перекладіть речення з української мови на англійську.*

1. Система соціологічного знання має складну структурну будову.

2. З одного боку, це відображення складності як об'єкта, так і предмета соціології.

3. Виокремлюють мікро- і макрорівень.

4. Предметом мікросоціології є індивіди, мотиви та акти поведінки, той зміст, що його люди вкладають у взаємодію, тобто все те, що, у свою чергу, створює і змінює суспільство.

5. Макросоціологія зосереджує увагу на типових прикладах поведінки, що є ключем до розуміння суспільства в цілому.

Варіант VIII

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

POPULATION, GLOBAL ECOLOGY, URBANIZATION

Demographers estimate that the population of the world is increasing by more than 70 million people a year. But population growth is unevenly distributed.

Most developed nations have completed the demographic transition, in which (I) birth and death rates were high; (II) birthrates remained high but death rates declined; and (III) birthrates began to fall toward replacement levels. This pattern is associated with industrialization and economic development.

In most Third World nations, death rates have fallen but birthrates remain high. Because a large percentage of their citizens are young, population growth in these countries has a built-in momentum factor.

The two outstanding changes in the population profile of the United States are declining fertility (women having fewer children) and the changing age structure.

Will the earth be able to sustain the growing human population? Analysis of one vital resource—food—shows that social factors affect supply and demand. Future standards of living depend not only on supplies, but also on patterns of consumption and controlling environmental risks. Whereas the poor nations of the world are Strapped to a population treadmill, the rich nations are caught on the treadmill of production.

Urbanization is one of the by-products of industrial development and population growth. The pattern that began in England in the nineteenth century has now overtaken much of the world. The development of cities in the United States can be divided into three stages: the growth of city populations, the increase in city size (leading to metropolitan regions), and, in recent years, deconcentration.

The contrast between population dispersal in the rich, industrial nations and population concentration in the Third World shows how urban development reflects wider social forces.

2. *Поставте 5 запитань до тексту.*

3. *Перекладіть речення з української мови на англійську.*

1. Складність структури соціологічного знання зумовлена особливостями виникнення та розвитку соціології як науки.

2. Виникла вона в результаті конкретизації соціальної філософії, спеціалізацій та кооперацій суспільних наук і розвитку емпіричних соціальних досліджень.

3. Два основних напрями — теоретичний і емпіричний — продовжували розвиватися незалежно один від одного.

4. У процесі розвитку соціології теоретичний напрям, що базувався на соціальній філософії і психології, утворився як загальносоціологічний рівень соціологічного знання, або рівень загальносоціологічних теорій.

5. На цьому рівні досліджуються проблеми соціально-філософського осмислення найзагальніших питань розвитку і функціонування суспільства та місця в ньому людини, а також питання побудови соціальних структур та моделей соціальних спільнот і процесів, здійснюється розробка методів вивчення соціальних процесів і явищ тощо.

Варіант IX

1. *Перекладіть текст з англійської мови на українську.*

SOCIOLOGY OF MIGRATION. STUDENTS

Education in Ukraine is attractive to potential migrants for several reasons. Until recently, educational exchange programmes took place with a number of developing countries which had close ties to the Soviet Union. At that time tuition, room and board, and travel between the country of origin and the USSR were covered by government grants. This arrangement continued after the break-up of the Soviet Union, but the Ukrainian government increasingly found it difficult to honour the commitments that had been made by the Soviet government. Among other complications, this led to some students finishing their studies but not receiving their tickets home. Therefore, they remained in Ukraine due to the ambiguity of their legal status.

Though education in Ukraine is no longer free, it is still seen by many as affordable, usually costing a foreign student no more than US\$ 1,500 per year. By entering an educational institute and keeping oneself enrolled, the foreign students are given the right to reside legally in the country. The research confirmed, however, that many students use their student status to look for possibilities to study in Western countries or to conduct business in Ukraine.

For the 1993/1994 school year 10,515 foreign students registered with the Ministry of Education. One must bear in mind that the total number is probably at least double this figure since students do not have to register with the Ministry of Education; students studying specific skills can also register with other ministries (e. g. Agriculture, Transportation, etc.),

Students may also prolong their period of study, often for years, and remain in the country far beyond the time expected. There were several thousand foreign graduates from educational institutions in Ukraine in 1993. Nearly half of the total graduates in Kyiv, L'viv, Kharkiv, Odessa, Dnipropetrovsk have remained in Ukraine, only 14 of whom were deported.

Several students reported that professors and teachers can be rather lenient in providing extensions for graduate studies, often for years at a time, which allows the student to remain legally in Ukraine. However, it must be noted that there is usually no strict time-frame placed associated with their intentions — they will stay in Ukraine, usually working, until they decide to move westward. Some who return home after their studies, return to Ukraine to join compatriots who have stayed on.

The educational incentive of Ukraine appears to be strongest among migrants from the Middle East and Afghanistan, who have often been educated in the former USSR, usually in Ukraine — a fact that influences their decision to stay there. Many of the Vietnamese in Ukraine are also former students who have stayed there after finishing their studies and are now working.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. Соціальні інститути — це стійкі форми організації спільної діяльності людей, що історично склалися.

2. Суспільство є системою соціальних інститутів, сукупністю економічних, політичних, правових, моральних та інших відносин.

3. Найфундаментальнішими соціальними інститутами є власність, держава, сім'я, виробництво, наука, система засобів масової інформації, виховання та освіта, право.

4. Завдяки соціальним інститутам відбувається функціонування цього суспільного організму, здійснюється соціалізація індивідів, забезпечується наступність у використанні культурних цінностей, передавання навичок і норм соціальної поведінки.

5. Природа соціальних інститутів, їх особливості визначаються глибинними особливостями суспільства.

Варіант X

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську.

STUDENTS' ATTITUDES AND DECISIONS IN SOCIAL CONTEXT

Of course the most interesting attitudes towards social and political matters in the transitional societies are those of the youth.

The structure of living values may serve as the best indicator of the type of personality. In the weight of some values, Ukrainian students are similar with the European average and in some other values they are different. For Ukrainian adolescents the values of family and environmental protection are of the same weight as for the average. Next important are: friends, peace at any cost, welfare and social security, money, and personal well-being. Among the values which are more important for Ukrainian students than in average we see first of all materialist ones – money and welfare. As for the importance of the religious faith, Ukraine is situated in the middle position, between the extremes of traditionally religious and secularized countries.

But almost all “idealistic” values weigh considerably less for the Ukrainians when compared with the average. This is particularly true for the idealistic values of: solidarity with poor people in your own country and in the third world, freedom of opinion, and democracy. As for the latter, there were only two countries in the total where students expressed perfect indifference to democracy in their lives – Ukraine and Estonia. This is not an accidental result.

The majority in all countries voted against the reduction of wages in the Western countries in order to help Eastern European countries with investments. That Western students would vote against the proposal and Eastern students for the proposal, is a rational expectation. The main

reason of such choices was: “Because everyone has to live on the own costs”. This contradicts the usual image of the socialist type of personality with paternalistic features. As for the conclusion that young Ukrainians do not share socialist ideas were obtained from their answers about the causal attribution of wealth and poverty. They do not condemn wealthy people and are less inclined than average to characterize the rich as selfish or immoral. Notably, the younger generation — as Ukrainian public opinion polls show — trust our new businessmen considerably more than other age groups. Of course, this fact reflects the idealistic views of our young people towards capitalism. Indeed, young Ukrainians have a more positive view of capitalism than the youth in “old” capitalist countries. On the construct “Wealth caused by merit”, Ukrainian students show the medium score. But this factor consists of two parts: “Wealth caused by innovation” and “Wealth caused by hard work” Ukrainian students consider introduction of innovation to be the main cause wealth. But they weigh “hard work” very low. Is this a natural conclusion from their everyday observations in society that “hard work” cannot ensure even survival. Not surprisingly, similar attitudes were expressed in Russia and other post-socialist countries.

The most astonishing result is the unexpectedly great importance attached to religion for the Ukrainian pupils. About 80 percent of the students attributed themselves to a particular religious community and only about 5 percent answered that they were not religious. Remember that the Soviet Union was a secularized and atheistic society. And even today adults, according to the data of the national representative Ukrainian survey of summer 1995, show significantly lower percentages of professed religious faith — 53, percent, and 37 percent answered that they were not religious. Naturally, Ukrainian teachers who participated in our survey, recorded low weights of religion and great interest in politics. Of course, a high level of religious identification of our young people by no means indicates a corresponding level of true faith. It shows another issue: youth needs some kind of a stable outlook in this changing world.

2. Поставте 5 запитань до тексту.

3. Перекладіть речення з української мови на англійську.

1. Соціальні відносини — відносини між групами людей, які займають різне становище в суспільстві, беруть неоднакову участь в його економічному, політичному і духовному житті, відрізняються спосо-

бом життя, рівнем та джерелами доходів, структурою особистісного споживання.

2. Суб'єктами соціальних відносин є різні спільноти людей, які активно взаємодіють, і на основі чого формується певний спосіб їх спільної діяльності.

3. Соціальні відносини є відносинами рівноправності та нерівноправності соціальних груп у становищі та ролі в суспільному житті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Babbie, Earl R.* 2003. *The Practice of Social Research*, 10th edition. Wadsworth, Thomson Learning Inc.
2. *English for students of Sociology*=Англійська мова для студентів напряму “Соціологія”: Навч. посіб. / Уклад. Л. А. Люлька. — К.: МАУП, 2007. — 240 с.
3. *Giddens, Anthony.* 2006. *Sociology* (5th edition), Polity, Cambridge.
4. *Sociology in Ukraine: Selected works published during 90-th* / E. Golovakha (ed.); National Academy of sciences of Ukraine. Institute of sociology. — Kyiv, 2000. — 575 p.
5. *The social science encyclopedia* / Ed. by A. Kuper, J. Kuper: Lnd. etc.: Routledge & Kegan, 1985. — XXVIII, 916 p.

Додаткова

6. *Бахов И. С., Гринько Е. В.* Деловой английский: Практикум. — К.: МАУП, 2003.
7. *Лукашевич М. П., Туленков М. В.* Соціологія: Навч. посіб. / За заг. ред. М. В. Туленкова. — К.: МАУП, 1998.
8. *Лукашевич М. П., Туленков М. В.* Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. — К.: МАУП, 1999.
9. *Попова И. М.* Соціологія. Введение в специальность: Учебник для студентов ВУЗов. — К.: Тандем, 1997.
10. *Система соціологічного знання: Навч. посіб. / Уклад. Г. В. Щокін.* — 3-тє вид. — К.: МАУП, 1998.
11. *Соціологія: Учебник для вузов* / В. Н. Лавриненко, Н. А. Нартов и др.; Под ред. проф. В. Н. Лавриненко. — М.: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1998.

12. Сурмин Ю. П., Туленков Н. В. Методология и методы социологических исследований: Учеб. пособие. — К.: МАУП, 2000.
13. *A new dictionary of sociology* / Ed. By G. D. Mitchell. — Lnd. A. Henley; Routledge & Kegan, 1979.
14. *Contemporary Sociology*. — Washington DC.
15. *Dictionary of modern sociology*. — Totowa, New Jersey, 1969.
16. *Grant David, McLarty Robert*. Business Basics. — New York: Oxford University Press, 1995.
17. *Items*. Social Science Research Council. — New York.
18. *Journal for the Theory of Social Behaviour*.
19. *Parsons T*. The Social System Glencoe III. — 1957.
20. *Social protection, family policies: Texts adopted by the Parliamentary Assembly and the Ccommittee of Ministers of the Council of Europe*. — Strasbourg, 1996. — 96 p.
21. *Social Sciences: sociology // Subject cat. division. Processing services*. Libr. Of Congress. — 4 ed. Wash., D. C., 1980. — X, 169 p. — (Libr. of Congress classification; Class H, subclasses HM — HX).
22. *Social Stratification and Economic Change* / Ed. by D. Rose; Sociology Editor H. Newby. — Lnd., etc. — Hutchinson, 1988. — 303 p.
23. *Sociological perspectives* / Ed. by K. Thompson and J. Tunstall. — Lnd. etc.: Penguin books, 1971. — 592 p.
24. *Sociological problems: Special issue* / Bulgarian academy of science. Institute of sociology; K. Koev (ed.). — Sofia, 2002. — Publ. quarterly.
25. *Sociology* / C. Calhoun, D. Light, S. Keller, D. Harper. — 6 ed. — New York etc.: Mc Graw — Hill, 1994. — 651 p.
26. *Sociology* / M. S. Bassis, R. J. Gelles, A. Levine, C. Calhoun. — New York etc.: Mc Graw — Hill, 1991. — 632 p.
27. *Spenser G*. The principles of sociology. — L., 1896.
28. *The American Journal of Economics & Sociology*. — New York.
29. *The sociological review*. — Oxford, 1994. — Vol. 42. — № 1.
30. *Пыхова Н. Н.* Учитесь читать литературу по специальности. — М.: Высш. шк., 1989.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни	
“Ділова іноземна мова (англійська)”.....	5
Зміст дисципліни “Ділова іноземна мова (англійська)”	6
Вказівки до самостійного вивчення програмного матеріалу..	9
Форми поточного та підсумкового контролю.....	9
Вимоги до іспиту	10
Питання для самоконтролю	10
Завдання для самостійної роботи	11
Список літератури	25

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>С. Г. Рогузько</i>
Комп’ютерне верстання	<i>А. М. Голянда</i>

Зам. № ВКЦ-4213

Формат 60x84/₁₆. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*